

[Sigsgaard.]

Det, der har skabt Tysklands dominerende stilling og gjort små lande som Danmark dybt afhængige af dette Tyskland, er jo af gammel dato. Det er dels den massive amerikanske støtte efter krigen, dels at Tyskland af naturlige årsager står med et helt nyt og effektivt produktionsapparat, og endelig at landet i mange år var fri for oprustningsudgifter — det sidste har ændret sig. Heroverfor står så de gamle kapitalistiske stormagter, England og Frankrig, som kolosser på lerfodder med et forældet produktionsapparat. De truer med at falde sammen og rive andre med sig i faldet, f. eks. Danmark, hvis produktionsapparat heller ikke er tidssvarende. Risikoen er stor, for nok har afskaffelsen af handels- og valutarestriktioner begrænset antallet af kriser, men når kriserne så kommer, accelererer de hurtigt, fordi man har givet afkald på den beskyttelse, som restriktionerne kunne udgøre.

Regeringens passivitet i denne krise synes jeg er chokerende. Med alle dens informationer må den længe have vidst, at situationen var farlig. Det mindste, man kunne have gjort over for den tyske magtpolitik, var vel sammen med de øvrige skandinaviske lande at have truet tyskerne med handelsrestriktioner, hvis de ikke standsede deres udsugning af andre lande. Sådanne trusler og sådanne restriktioner ville have stor vægt, da Skandinavien jo har en meget omfattende handel med Tyskland, og GATT-aftalen har bestemmelser, der gør sådanne restriktioner mulige i en ekstrem valutaspektionssituation som den, vi står i nu. Nu er det for sent i denne omgang at bremse importen af folkevogne og andre tyske varer, men det er vigtigt, at regeringen optager forhandlinger med de andre skandinaviske regeringer og forbereder fælles restriktioner til iværksættelse ved passende lejlighed, for krisen er måske kun lige begyndt, og det er utåleligt, hvis regeringen endnu en gang bare sidder med hænderne i skødet, indtil krisen er over os, og derpå bare lægger byrderne over på dem, der dårligst kan bære dem.

Den tyske chauvinisme gør det også aktuelt i øvrigt at søge henimod et nærmere økonomisk samarbejde i Norden. Men der findes desværre folk, der kun længes

efter en endnu dybere afhængighed af Tyskland og andre store magter under fællesmarkedets vinger. De Gaulle var dårligt nok nået tilbage til sin landsby efter sin fratreden, før blandt andre hr. Per Møller krævede udsættelse eller afbrydelse af de nordiske forhandlinger, efter hvad pressen meddelte.

Regeringen har bestandig påstået, at landets vanskeligheder er påført os udefra, og at regeringen sandelig intet ansvar har; men de midler, man nu vil sætte ind, viser noget helt andet. At gennemføre en almindelig forbrugsbegrænsning som middel mod valutaspækulation har samme virkning, som hvis man vil kurere et åbent benbrud med et hæfteplaster i panden. Forbrugsbegrænsningsforanstaltningerne har da heller ikke noget med valutakrisen at gøre. Dem har regeringen haft planer om meget længere end som så. Diskontoforhøjelsen, som folkettinget ikke engang formelt har nogen indflydelse på og reelt da slet ingen, virker ganske vist i retning af at trække udenlandsk kapital hjem, men den vil også neddæmpe aktiviteten og forøge omkostningsniveauet — ganske uanset at den konservative ordfører her i dag står og holder en lang og smuk tale om, at omkostningsniveauet skal holdes nede. Det er det stik modsatte, man gør, og det vil ikke mindst blive mærkbart for bygge- og anlægsvirksomheden.

Som sædvanlig skal boligbyggeriet holde for. Det er helt traditionelt, det har altid været boligbyggeriet, der først blev ramt, når man havde krisesituationer. Men i forvejen bygger vi alt for lidt: 45.000 boliger om året til en befolkning på 5 millioner, medens Sverige bygger ca. 100.000 boliger, mere end det dobbelte, til en befolkning på 8 millioner — og Sverige bygger også for lidt. Skal beskæftigelsen i byggefagene opretholdes og helst forbedres — der går jo mange ledige i de fag overalt i landet, også i hovedstadsområdet — skal vi op på 75.000 boliger om året, og det skal ikke vare så forfærdelig længe. Det er sagkyndige, der har beregnet det tal. Men nu kommer så regeringen og vil sætte byggeriet ned. Det vil få til følge, dels at arbejdsløsheden vil vokse kraftigt, dels at stadig flere må stå i kø for at få en bolig.

Kommunerne vil få store økonomiske